

KRÁL ŠUMAŘ

Původně Ježeček Kamzíček.

samostatný samizdatový zpravodaj Jiráskova Hronova.

(Letos i mluví.)

Založeno 1993.

SPECIAL THANKS TO:

starostovi města Hronova -
ing. Miroslavu Houštěkovi
Pavlu Zuzkovi a jeho dceři
paní Ivaně Richterové
a všem ostatním,
kdo na nás byli hodní

Redakce Krále Šumaře

DR. BREJCHA: "JIRÁSKŮV HRONOV KONČÍ"

Jednoznačný verdikt pražské revisní skupiny.

Čtěte uvnitř listu.

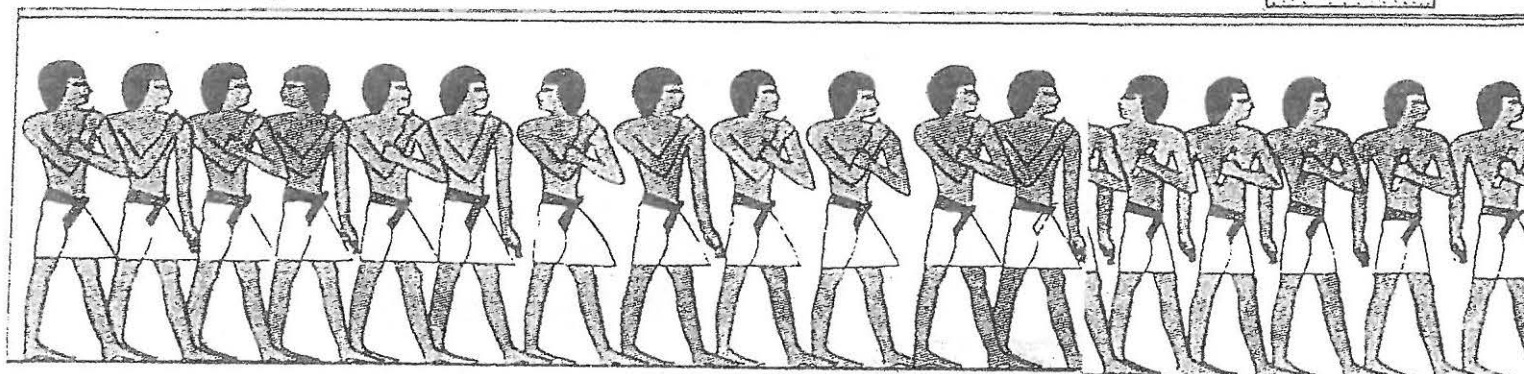
LANOLIN CREME
REGBHARDT

Událostí prvotřídního významu 64. JH se stala návštěva tzv. Brejchovy revisní skupiny. Dr. Brejcha navštívil Hronov v doprovodu manželky, paní Jany Brejchové - Švandové. V jeho revisní skupině se zdržovalo rovněž několik odborníků na podvojně účetnictví a marketing amatérských souborů. Šetření skupiny bylo pečlivé a podrobné. Dnes, v sobotu 13. srpna 1994 v 6.00 h. ráno vydala skupina tuto zprávu: Jiráskův Hronov končí. Děkujeme.

PODPIS DR. BREJCHY.

J. Brejcha
Jane Brejchová

PODPIS JANY BREJCHOVÉ /ŠVANDOVÉ/.

JEZEČEK KAMZIČEK

Na svém putování za poznáním ochotnických aktivit bulharských horalů se Vlastimil O. ocitl v nejzapadlejším koutu, kam dosud noha cizince-ochotníka nevkočila.

DOBRE DOŠLI ZA OCHOTU

Trigradsko je v současné době pro cizince uzavřeno. Pouze pro členy SČDO jsou do těchto míst pořádány střežené autokarové zájezdy z Pamporova do Ďáblovy soutěsky s návštěvou přírodního divadla Ďáblovo hrdlo. Místní názvy upomínají na tragický osud Georgi Benkovského, jehož stopy zde mizí. Přístup ochotnického souboru se nechá projednat na milici v Devině nebo na velitelství pohraničních vojsk v Tešelu, odkud je rovněž možný předprodej vstupenek na představení v Ďáblově soutěsce /G.Benkovski: Todor Ďábel/.

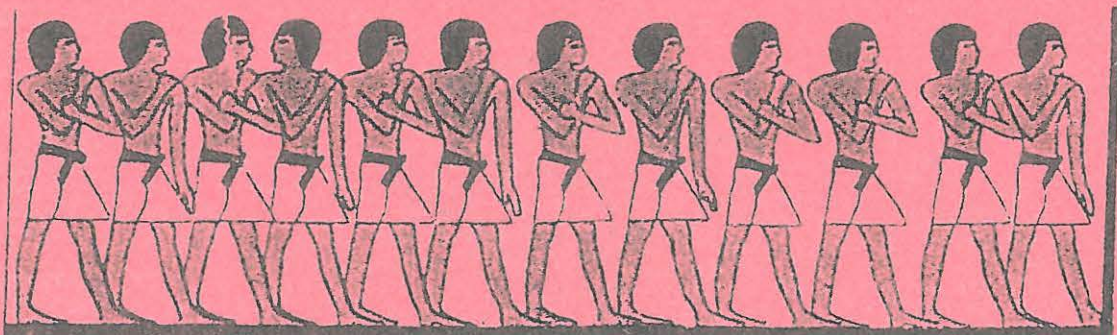
Volný pohyb Trigradskem není povolen a při překročení zákazu následují nepříjemnosti na milici končící vyhoštěním ze země.

Povoledná návštěva Ďáblova hrdla v doprovodu ozbrojené jednotky BDTS je však nesmrtelným zážitkem jak pro své přírodní, tak i dramatické krásy a lze ji všem ochotnickým skupinám vřele doporučit.

Džabraš je oblastí bez jakéhokoli divadelního vybavení. Orientace je tu značně ztížená množstvím jezer i hustotou lesů, takže pohyb ochotníků bez speciálního výcviku je prakticky nemožný. Hřeben Džabraše je bohatou zásobárnou dřeva pro výstavbu podhorských ochotnických školících center. Dřevo džabrašské sosny bylo použito i na výstavbu zábradlí III. galerie Národního divadla v Bukurešti, jak připomíná nenápadná tabulka umístěná v průčelí divadla.

V současné době nedoporučujeme cestovat do obcí **Srnica, Višterica a Dospať**. V minulých týdnech tam zmizelo několik ochotnických skupin, po nichž pátrají speciální jednotky BDTS. Není ovšem vyloučeno, že se zde v ústranní horských údolích věnují meditaci pro připravovaný festival v Banskú.

Zde zpráva Vlastimila O. končí. Z potrubí vypadlo ještě několik poškozených listů, na nichž se s vynaložením velkého úsilí dalo roznat jen torzo "Je třeba stále se držet hlavního koryta a neodbočovat..." Domníváme se, že poslední slova Vlastimila O. skrývají hluboký smysl. Skláníme se před jeho odvahou, a přejeme mu tradiční bulharské: "Dobre došli za ochotu".

Dokončení vzpomínek Larisy Solncevy.

Po to všem, co jsem o svém vztahu k Československu napsala, dokážete snad pochopit, proč byl rok 1968 tragédií nejen pro český a slovenský národ a kulturu, ale také pro naši kulturu a náš život. Protože ty tanky, ty nepřejely jen přes vás, ale také přes nás.

Ještě v roce 1967 jsem se setkala se zajímavou skutečností: do repertoáru českých a slovenských divadel se stále zařazovalo velké množství ruských a sovětských her, ačkoli už pro vás přestávaly být zajímavé. Vznikaly přece velkolepé inscenace nové české dramatiky. Bylo jasně cítit, že něco není v pořádku. Měla jsem pocit, že to musím někomu u nás vysvětlit, že se nemůžeme donekonečna vnucovat se vším sovětským, že nemáme nic tak výjimečného, aby to české divadlo muselo povinně přijímat. Stručně řečeno: Vrátila jsem se v roce 1967 domů a přemýšlela, za kým jít, kdo má tu pravomoc? V čele Svazu sovětsko-československého přátelství stál tehdy Zamjatin, který byl dlouho předtím v Československu velvyslancem. Znali jsme se dobře také z redakce Pravdy, pro kterou jsem psala, věděl, že se českým divadlem léta zabývám. A tak jsem k němu přišla a řekla: *"Michaile Vasiljeviči, velmi mne znepokojuje náš přístup k Československu. Mám pocit, že se tam něco rodí a že vůbec neděláme dobře, když jím stále něco vnucujeme. Mají přece své, absolutně své myšlení, nemůžeme..."* On mne přerušil a pravil: *"Lariso Pavlovno, od toho je tam velvyslanec, ten všechno ví a všechno vidí"* a sáhl do šuplíku, vyndal medaili k 50. výročí VRSR, které se právě slavilo, a udělal mi ji. Vypotácela jsem se ven. Hluchota, naprostá hluchota...

Pak jsem k vám přijela znovu v lednu 1969, právě když se upálil Jan Palach. Celý týden jsem chodila po divadlech a byla jsem asi jediný člověk na světě, který denně uctíval jeho památku. Poté jsem se spolu s Danou Musilovou zúčastnila Palachova pohřbu, i když u nás doma jsem o tom nevykládala. Tehdy byl všude takový pořádek, taková vnitřní jednota, že se mi vybavila hra Fuente Ovejuna. Uvědomila jsem si, že do té chvíle jsem tu viděla obyvatelstvo a teď jsem spatřila národ. Ta spořádanost a hluboký smutek lidí, to bylo něco nezapomenutelného.

Dál už bylo všechno komplikované: ti, kteří nastoupili do vedení vašeho divadelnictví potom, měli ke mně zvláštní vztah. Snad se mě dokonce i báli. Začali do Moskvy posílat dopisy, aby mne k vám nepouštěli. Zažila jsem různé situace. U příležitosti jedné výstavy mne prof. Kouřil představil Světle Amortové a ona povídá: *"Aha, to je ta přítelkyně Pavlička, co?"* Odpověděla jsem, že se svých přátel nezříkám a bylo to. Okamžitě byla odeslána zpráva do Moskvy. Tohle zvláštní štvání trvalo značnou dobu. Velice mne to překvapilo a bolelo. Nikdy bych si nepomyslela, že od vás budou chodit dopisy typu "nepouštějte k nám Solncevu, brání procesu konsolidace naší kultury" atd. Bylo to smutné.

Pak jsem byla v Praze ještě jednou v roce 1969 a pak ještě v roce 1973, když jsem byla pozvána na mezinárodní kongres FIRTu. Tenkrát mne požádali o vystoupení v Domě sovětské vědy a kultury. Přišli tam všichni moji dávní přátelé - Urbanovi, Pistoriusovi aj. aj., kteří se v normalizaci ocitli v nemilosti. Naše setkání se tak stalo důkazem pokračování mých vztahů s nežádoucími osobami. Zase o tom šlo hlášení k nám, zase ty vaše iniciativní dámy pádily na velvyslanectví. Byla to vážná hanba. Stručně řečeno: víc už mě k vám nepouštěli.

Za velice důležitou stránku svého vztahu k českému divadlu pokládám skutečnost, že jsem se všechny ty roky, celých dvacet let, snažila přednášet - a také přednášela - svým studentům dějiny českého divadla bez jakýchkoli deformací. Chápala jsem to jako svůj dluh vůči vašemu divadlu.

/přeložila vs/

Lucerna v provedení hronovských

a pod režijní taktovkou starosty města má v řadu přehlídky docela jiné postavení. Je to happening v pravém a starobylém smyslu toho slova: být na Jiráskově Hronovu a vidět zde Mistrovu hru v podání domorodého spolku M.A.J..... Obecenstvo své příznivé naladění také umělo dát najevo: několik potlesků na otevřené scéně, jedenkrát dokonce potlesk prázdnému jevišti, když se v druhé polovině otevřela opona a tam stála ta Velká lípa.

Scénografie vůbec byla povedená a zejména v prvním obraze v chalupě - v čajovém osvětlení s kolovrátkem a malovanou kulisou - působila neobyčejně moderně.

Houštěkova režie spoléhá především na herce. A herectví spolku Mistra Aloise Jirásky se dělí do dvou na sobě nezávislých družstev. Ve scéně v lesním zámečku v postavách starého Žana a komorné Terez nacházíme ideální prototypy jednotlivých hereckých proudů souboru. Marcela Špreňarová hraje svou postavu pomocí notné dávky stylisace, "tlačí na pilu" a o roli svádí boj - v přímém přenosu před diváky. Někdy se trefí, někdy ne. František Prostředník existuje na scéně docela přirozeně a hlavním prostředkem k vytvoření role je hercova vzpomínka na smysl situace, ve které se právě jeho postava nalézá. Vynikající herecký výkon. Oba dva způsoby hraní tvoří dohromady zajímavý stylový guláš. Ale oba jsou zajímavé a oba stojí za pozornost.

Představení Lucerny byl přítomen v čestné lóži Emigrant Gero také dr. Brejcha v doprovodu členů redakce Krále Šumafa. O představení se vyjádřil s velkou úctou a bylo vidět, že je dojatý. Členové Brejchovy ochranky označili Aloise Jirásku za "doktora Semtamůka českého divadla".

Petr Lébl

V Monacu je klid a pohoda

Dům Bernardy Alby je krásná hra. Koncentruje v sobě antickou vznešenost tragédie se španělskou vášnivostí. Se zatajeným dechem sledujeme, jak se v dusné atmosféře Bernardina domu neodvratně blíží bouře, už se blýská, už hřmí a Bernarda tvrdošíjně lpí na jasném nebi své domácnosti. Ten postup katastrofy je stejně vzrušující jako odkrývání Oidipovy viny.

Dům Bernardy Alby je nádherná hra pro sedm velkých hereček. Ale musí to mezi nimi i kolem nich jiskřit napětím, násilím zkrocenou vášní, touhou po volnosti, touhou po muži. Rozpálení sekáči se vracejí z práce a ve stáji ržá neklidný hřebec. A za zdí pět vyprahlých žen.

Z toho všeho se v představení monackého souboru konalo jen pramálo. Namísto napětí statické pózy a slova, slova, slova... Uspávající letní vánek místo ničivé smrti. Ruce stereotypně složené v klíně, hůl, jež spíš překáží, gesto provedené jen napůl, bez vědomí prostoru jeviště i prostoru hry. Škoda.

rh

NA VÍDEŇSKOU LIDOVOU

Především přirozeně, přátelé...

Prchalová

/Divadlo MINARET, Eugen Ionesco: Lekce/

Dramaturgická drobníčka k Domu Bernardy Alby

Pokud v této zemi nezuří totalitní režim, nejde Lorcová hra Dům doni Bernardy tak úplně na odbyt: je totiž podobenstvím o přehnaném pořádku, dogmatickém až militantním lpění jednotlivce na něčem, co jiné jednotlivce kolikrát zas až tak nebaví...

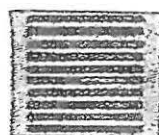
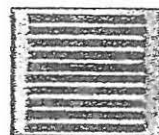
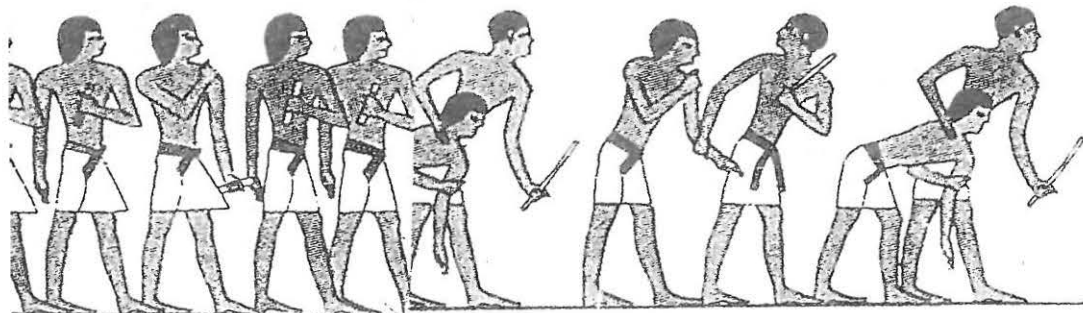
Navíc je tato hra smuteční. Ženy, které opustil zakladatel rodu, dodržují, chtějí i musejí nosit smutek a ten smutek má trvat osm let. To vydrží málokterý člověk, málokterý herec, natož divák. Bernarda Albová ale jednou řekla, a tak se taky stane. Ne všechny dcery z její rodiny se chtějí tomuto rozhodnutí přizpůsobit. Městem prochází Pepe Romano, kdejaká se po něm ráda ohlédne, probíhají žně a do pasu svěcení mužové odvádějí od truchlení krásných žen poslední zbytky pozornosti. Jak obvykle kontrastují černé stejnozkroje žen s obnaženými a svůdnými těly sekáčů.

Bernarda Albová by neměla být ztělesněním zla. Prostředky, kterými je nutné zobrazit její přísnost, mohou být rafinované, neobyčejné, nepolopatické - nestačí chodit o holi a při první příležitosti tou holí někoho přetáhnout. A ještě jenom jako. Bernarda má na smutek přednostní práva. Až donedávna žil její muž, co když ho hluboce milovala a toto je logické pokračování jejího vztahu?

A pak je tu také služka Poncia, daleko nejzajímavější postava hry. Albové oddaně slouží, za jejími zády po ní vztekle plívá, s děvčaty vychází, ale současně na ně donáší informace své paní. A je zde ještě postava nejstarší, bláznivá matka, která křičí: "Bernardo". A jednoho dne se i objeví v hlavní místnosti děje. Kdo je ta dobrá dáma, stvořitelka Bernardy, maminka toho upíra, který všem okolo sebe ničí nervy? Je to laciný šaržující blázen nebo bytost odkazující na kořeny rodového problému?

Jestlipak by někdo dokázal inscenovat tuto hru s lehkostí a vtipem? Ne výsměšně, natož pak parodicky, ale se zadržovanými výdechy, plnou touhy, tajného spikleneckví v nouzi, osvobodivého smíchu, po kterém zpravidla přichází hlavní úder... Jestlipak by někdo dokázal /jako kdysi třeba František Zborník z Vodňan se svým divadlem/ vtisknout té kousavé hře nějaký lidský přízvuk. Aby to nebylo jen o těch ženskejch, který tam furt stojej, řvou na sebe jako pomínutý a nehejbou se, protože je nenapadá, kam taky jinam jít.

Petr Lébl

střípky

V posledních letech slábne má autorská potence /napíšu sotva jednu hru týdně, můj soubor je nespokojen/. Dá se ještě zachránit?

Autor dramatických textů pro ochotnická jeviště. Nepíšete nic o svém věku, civilním zaměstnání ani způsobu života. Na citlivou autorskou potenci má vliv mnoho faktorů: záleží na náročnosti souboru, s nímž pracujete, na počtu osob, které po vás chtějí titulní či hlavní roli ve vaší nové hře apod. Nejlepší je na nějaký čas psaní her pro ochotnické soubory přerušit a najít si nějaké náhradní aktivity - můžete např. hrát. Nezapomeňte také na studené sedací koupele v Pěně dní. Po čase se vaše potence přihlásí o slovo sama.

Radka

Jsem profesionál celý život toužící po čistém amatérismu. V poslední době je to už úplná posedlost. Poradte, na koho se obrátit.

Vladimír J., Praha

Milý Vladimíre, Vaše touha po amatérismu mi vehnala slzy do očí. Tak ušlechtilá touha je vzácná. Počítejte ovšem s tím, že změna Vaší orientace nebude snadná. Pro začátek odložte své profesionální návyky a krok za krokem začněte pronikat do průzračného světa amatérů. Ráda Vám budu stát při této dobrodružné pouti po boku. Nebo i jinde.

Nebude-li Vám stačit má odborná pomoc, obrátíme se společně na SČDO.

Mgr.PhDr. R.Hr.Ph.

Včera pozdě v noci se konalo slavnostní vyhlášení výsledků a předání putovní ceny Nadace Alfreda Hitchcocka a Redakce Krále Šumaře *Prkno, které znamená svět a divadlo*. Cenu obdržel Jiří Frehár za příkladný pobyt a hezké chování na 64. JH. Cenu svrhla z Mostu do Metuje tisková mluvčí Národního divadla v Bukurešti Nina Pindili. Aktu byl přítomen rovněž její bratr Todor Dimitrev. Po skončení předávání oba vzácní hosté odjeli domů. Vzhledem k nezpůsobivosti laureáta cenu převzít, prkno uplavalo.

Světová premiéra hry Johannes doktor Císař v úpravě pro dva hlasy a tlampač se uskutečnila včera v odpoledních hodinách na hronovském náměstí.

Publikum se po několika prvních minutách ostře vyhranilo do několika skupin:

1. netečné /procházející občané/
2. předstíraně netečné /účastníci diskusního klubu zmanipulovaní živou předlohou titulního hrdiny/
3. zoufale pozorné /občané čekající na autobusové zastávce přímo pod premiérovým tlampačem/
4. vděčně pozorné /členové redakce KŠ-diváci/

Členové redakce KŠ-diváci vyslovili členům redakce KŠ-účinkujícím své uznání za procítěný herecký výkon ve všech náročných rolích a označili premiéru hry Johannes doktor Císař za umělecký vrchol letošního ročníku JH. Gratulujeme.

"Amatérskému divadlu se věnuji proto, že mě vždycky podrželo, když mi bylo nejhůř."
/P. Lébl, sobota 13.8. 1994 v 6.00 /

Příští rok přijede Studio de Monaco v úplné sestavě /150 členů/ a předvede úplnou, nezkrácenou versi pásma veršů nějakého pokrokového německého básníka. Na oplátku recipročně odjede do Studia de Monaco vybraná skupina odborných pracovníků v čele s dr. Matouškovou a předvedou jim /formou scénického čtení/ Lorcův Dům doni Bernardy.

Programová rada JH došla k závěru, že se osvědčil způsob výběru titulů na letošní JH. Pro příští ročník hodlá aplikovat své zkušenosti z Divadelní Třebíče - nominaci co největšího počtu podprůměrných představení pod heslem "Raději všechno než nic". Děkujeme. Gratulujeme.

Nahrávka Večera finalistů SČDO '94 na CD bude k zakoupení v představi Slávie v české a bulharské verzi. Zvukový záznam byl pořízen za štědré finanční účasti České spořitelny.

